

Бисенбаева Ә.П.,

әл-Фараби ат. Қазақ ұлттық университетінің
оқытушысы, гуманитария ғылымының магистрі,
Қазақстан, Алматы қ., e-mail: w-5@mail.ru

БИҢ ШИННІҢ ПРОЗАЛЫҚ ТУЫНДЫЛАРЫ

Бұл мақалада Қытай әдебиетінің көрнекті өкілі, революциялық-қоғамдық қызметі мен ақындық үні ел арасына кең жайылған Биң Шиннің прозалық туындылары кең көлемде талданып, образдар жүйесіне кеңінен көңіл бөлінеді. Сонымен бірге жазушының шығармаларындағы тың идеялар мен көркемдік ерекшеліктеріне назар аударылады. Мақала авторы Бин Шин туындыларының даралық сипатын зерттей отырып, оның танымал шығармаларындағы әрбір кейіпкер тағдырына жеке-жеке тоқталған. Ол Биң Шин ақынның сол уақыттағы әлеуметтік қайшылықтардың сипатын ашатын астарлы өлеңдерін қоғамдық контекспен сабақтастыра қарастыру арқылы суреткердің балалар прозасындағы өзіндік қолтаңбасын айқындап көрсете түскен. Зерттеу барысында қаламгердің кейіпкерлер әлеміне атүсті қарамай, оларға психологиялық тұрғыдан сипаттама берген. Негізі Биң Шин прозасының өзекті тақырыптыры – ана сүйіспеншілігі, сәби жүрегі және ұлт табиғаты туралы. Ізденуші Биң Шин шығармашылығында кең көрініс тапқан балалық шақ туралы толғаныстар жүйесімен қатар қаһармандық рух, өмір мен өлімнің бетпе-бет келіп, тайталасқан сәттерінің шындықтары секілді образдарды айқын көрсете білді.

Түйін сөздер: проза, қытай әдебиеті, балалық шақ, афоризм, лирика, қытай прозасы, стиль, образ, тіл

Bissenbayeva A.P.,

Master of Arts, teacher of Al-Farabi Kazakh National University,
Kazakhstan, Almaty, e-mail: w-5@mail.ru

Proximal production Bin Shin

This article analyzed and focused on the image system a wide range of prose works and the revolutionary and public activities of Bin Shin, a prominent representative of Chinese literature. He also focuses on unusual ideas and artistic features of the writer's works. The author of the article, studying the features of the works of Bean Shin, stops on each character in the famous works. Author in children's prose Bin Shina defines the literary tradition, because he considers poetry poems of the poet in the context of social contradictions. In the course of the research, he not only stops on the characters, but also gives them psychological descriptions. One of the key themes of Bin Shin's prose is maternal love, the heart of the child and the nature of the nation. The author, with a life that was widely depicted in the works of Bin Shin, together with children's stories, was able to display such images as a heroic spirit, face to face to life and death, the truth of some tense moments.

Key words: prose, Chinese literature, childhood, aphorism, lyric poetry, Chinese prose, style, image, language

Бисенбаева А.П.,

магистр гуманитарных наук, преподаватель Казахского национального
университета им. аль-Фараби, Казахстан, г. Алматы, e-mail: w-5@mail.ru

Прозаические произведения Бин Шин

В этой статье было проанализировано и сфокусировано внимание на системе образов прозаических произведений и революционно-общественная деятельность Бин Шина, видного представителя китайской литературы. Он также фокусируется на необычных идеях

и художественных особенностях произведений писателя. Автор статьи, изучая особенности работ Бин Шина, останавливается на каждом персонаже в знаменитых произведениях. Автор в детских прозах Бин Шина определяет литературную традицию, поскольку он рассматривает поэтические стихи поэта в контексте социальных противоречий. В ходе исследования он не только останавливается на персонажах, но и даёт им психологические описания. Одной из ключевых тем прозы Бин Шина является материнская любовь, сердце ребенка и природа нации. Автор с жизнью, которая была широко изображена в творчестве Бин Шина вместе с детскими рассказами, смог проявить такие образы, как героический дух, лицом к лицу к жизни и смерти, истину некоторых напряжённых моментов.

Ключевые слова: проза, китайская литература, детство, афоризм, лирика, қытайская проза, стиль, образ, язык.

Кіріспе

Биң Шин әдебиет саласына қадам басқанда ең әуелі әңгімелерімен танылды. Оның әңгімелерінен пәктіктің самалы есіп тұрғандай, ықшам әрі тамсандырарлықтай ұйқасты келетін де, онда классик әдебиеттің шарасынан шайқап шығарылған осы заманғы сұлулық сезіліп тұратын. Отбасылық сюжеттерден құрылған прозалары Биң Шиннің шығармашылық даралығының қалыптасуына көп септігін тигізді.

Биң Шиннің эсселері мен қысқа өлеңдері қытай оқырмандарын бұрын-соңды болып көрмеген керемет жаңаша әсерге бөледі. Биң Шиннің шығармаларының шоқтығы саналатын – “Кішкентай оқырмандарға” туындысы Қытайдың осы заманғы прозасы тарихында айрықша орынға ие. Биң Шиннің осы кездердегі дара баяндау стилімен жазылған шығармашылығы “Биң Шиннің үлгісі” деп аталып кетті. Ана сүйіспеншілігі, сәби жүрегі және ұлт табиғаты – Биң Шин шығармашылығының өзекті тақырыбы болды.

Биң Шин шығармаларындағы балалар әдебиетінің ерекшелігі

1940-50 жылдары Биң Шиннің «寄小读者» («Кішкентай оқырмандарға хаттар»), «关于女人» («Әйелдер туралы»), «陶奇的暑假日记» («Тао Цидің жазғы күнтізбесі») секілді туындылары жарық көрді. 1960 жылдардан кейін Биң Шин аз жаза бастады, себебі үкіметтің қолдауымен белсенді түрде мәдениет мәселесімен айналысты. Әсіресе балалар әдебиетіне ерекше көңіл бөлді. «Балалық шақ әлемі – мәңгілік пәк әлем, оны жан дүниесі баладай пәк, таза жан ғана жеріне жеткізе жырлай алады» (Бин Синь, 1991: 151). Бұл философиялық ой – Биң Шиннің балалық шақ тақырыбына неліктен мұқият, талапшыл көзқараспен қарайтынының бірден-бір белгісі.

Өзінің алғашқы шығармашылық жолында Биң Шин тек көпшіліктің құрметіне ғана емес, әдебиеттің көрнекті шеберлерінің де құрметіне ие болды. Ба Цзин екеуінің достық қарым-қатынасы Биң Шиннің өмірінің соңына дейін жалғасын тапса, Мао Дунь ол туралы: «*Биң Шиннің туындылары – өзіңше бір үлкен әлем. Ол әрдайым өмірдің не екені туралы сұрақтарды іздеп, зерттеп жүреді*», – деген (Сорокин, 1971: 711).

Оның кейбір туындылары, атап айтқанда, «**Екі отбасы**» («两个家庭») және «**Керемет адам**» («超人») атты әңгімелері қоғамда бірден сенсация тудырды. Себебі онда көтерілетін тақырыптар Қытай үшін сол кездегі өзекті мәселелердің бірі еді. Баспасөз бұл шығармаларды жақсы бағалады. 1921 жылы Биң Шин Пекинде құрылған «Әдебиетті зерттеу қоғамына» (文学研究会) кірді. Бұл қоғамның мүшелері сыншыл реализмге құштар болды. «Қоғам» бостандық пен теңдікке шақырып, демократияны қолдады, олардың мүшелері ғылыми білімнің негізінде жаңа Қытай үшін күресу керектігін айтып, жігерлілікке деген армандары мен өзгерістерге деген құлшыныстарын уағыздады.

Биң Шиннің ерте шыққан туындыларынан жазушының қайталанбас стилін көруге болады: биязы да көркем образдар, аздаған бұлыңғырлық пен уайымшылдық. Сол уақыттағы оның әңгімелері өмірге құштарлық пен оптимизмге толы болды. Әсіресе бұл оның «Қайтып келгеннен кейін» («归来以后»), «Өткен іс» («往事»), «Кішкентай мандариншырағы» («小桔灯») және «Қыс қызы» («冬儿姑娘») атты әңгімелерінен сезіледі. Бірақ ең басты нәрсе, Биң Шиннің жұмыстарында автордың ішкі адамгершілік мақсаттары мен дүниетанымы қадағаланады. Кезінде замандастары Биң Шиннің көптеген туындылары оның «махаббат философиясының» («爱的哲学») шеңберінде жазылған деп айтып кеткен, ол жерде ақын табиғат пен аналық махаббатты мадақтайды [Китайская классическая

литература, 1986: 324] Биң Шиннің ойынша, бүтіндей махаббат, әсіресе ана махаббаты – көптеген әлеуметтік мәселелерді шешетін жол. Биң Шиннің әлеуметтік мәселелері мен ішкі таңдаудың мәселелеріне қатысты әңгімелері «күрделі әңгімелер» (问题小说) деп белгіленді, бұның өзі де Биң Шиннің шығармашылығының айрықша бір сипаты болып табылады.

Биң Шин әңгімелерінің негізгі кейіпкерлері

Негізінен, Биң Шиннің әңгімелері сентиментальді болып келеді, адам өмірінің балалық шағын дәріптейді және балалықтың бойынан қарапайымдылық пен тазалық анық байқалады, ана махаббаты туралы сөз қозғайды. «Біздің бәріміз кішкентай баламыз», – деп Биң Шин өзі туралы, достары туралы, отандастары туралы жазады. (Взаимосвязи литератур Востока и Запада, 1961: 250) Ол тіпті әлеуметтік мәселелер туралы жазған кезде де оның басты кейіпкерлері жастар болған. «Шығармашылыққа деген үндеу, немқұрайдылықтан қимылға көшу, шабытқа шақыру Биң Шиннің жастардың болашағына алаңдайтынын, оларға сенім артатынын көрсетеді, олар ақын үшін бір жаңа, жарқын, табиғилықтың бастауы болып табылады» (Черкасский, 1969: 115).

«Жеке қайғы» атты әңгімесі мектепте отаншылдық қозғалысқа қатысқан екі ағайынды туралы айтылады. Өзінің ұрпақтардың мәселесіне деген үндеуінде Биң Шин жастар бүлікшілігі мен ата-ана абыройына баса назар аударады. Маңызды әлеуметтік өзгерістердің ғасырында Биң Шин өзінің шығармаларында айналадағы адамдарға деген аяушылыққа толы өмірді көрсетеді.

«Керемет адам» («超人») туындысының кейіпкері Хэ Бинь – эмоциядан, махаббаттан, ұнатудан бас тартуға тырысады. Сол кездегі танымал Ницше философиясының әсерімен ол тәуелсіз және дербес «Керемет адам» болу мақсатымен өзін адамдардан алшақтатады. Алайда қанша тырысқанымен, ол өзін махаббаттан арашалай алмайды. Бір күні Хэ Бинге қарама-қарсы тұратын кедей отбасынан шыққан жас жігіт аяғын сындырып алады. Оның қиналғанына қарап Хэ Биньнің аяныш сезімі оянады, содан бастап оның жүрегінде қайтадан бар күшімен бас тартуға тырысқан махаббат сезімі бүр жарады. Түсінде ол анасын, гүлді және жұлдыздарды көреді – бұл махаббаттың белгілері оның аяғын сындырып алған балаға

көмектесуіне түрткі болды. Басты кейіпкер «әлемдегі барлық аналар – жақсы дос; әлемдегі барлық балалар да жақсы дос» екенін түсінді. Хэ Биннің ойындағы өзгерістер арқылы Биң Шин өзінің махаббат пен мейірімділіктің күшіне деген сенімін көрсете білді.

«Қыс қызы» («冬儿姑娘») әңгімесінде өмірдегі барлық кикілжіндерге бой ұсынбай, жеңіп шығатын жас тәуелсіз әйел туралы сөз қозғалады. Әңгімеде әлеуметтік сыни көзқарас пен наразылық жоқ. Ішінде әзіл аралас ауызекі тілмен жазылған бұл әңгіме әйелді әлеуметтік және отбасылық қысымның құрбаны ретінде көрсету үшін шыққан «4 мамыр» қозғалысына қарсы принцип болып табылады.

Биң Шин оқырмандарды христиан дінінің құндылықтарымен, әсіресе «махаббат философиясымен» (爱的哲学) таныстырған алғашқы қытай жазушыларының бірі болды. «Әйелдер туралы» циклі шыққаннан кейін ол «әйелдер ұлылығы» тұжырымдамасын құрушы ретінде таныла бастады.

Биң Шин: «Әйелдер мен үшін әрдайым ғажап шабыттың қайнар көзі болып табылады» деген (Проблемы литератур Дальнего Востока, 2012: 112). Бұл ойларын өзінің очерктері арқылы дәлелдейді. Бұның бәрі – соғыс кезеңдерінде ауыртпалықты қайыспай көтеріп жүрген жазушының замандастары туралы. Эсседе 1937 мен 1941 жыл аралығындағы Жапонияға қарсы соғыс оқиғалары бейнеленген. Очерктің кейіпкерлерінің кім екендігін олардың тақырыптарының өзі де айтып тұр: «Менің оқушым» (我的学生), «Чжан келін» (张嫂), «Менің досымның анасы» (我的朋友的母亲). Очерктің кейіпкерлері қоғамның әр тобына жатады, сол себепті де очеркті бірнеше топқа бөлуге болады. Биң Шин бұл очерктің кейіпкерлерінің есімін ағылшын әріптерімен қояды: S ханым, C ханым, M ханым. Үш кейіпкер де соғыс жағдайына тап болған зиялылар өкілдеріне тән өзіндік мінез-құлықпен үйлестірілген. Оларды біріктіретін бір нәрсе – күш жинап, өзінің жақындарына бұл қорқынышты кезенді өткеруге көмектесу.

Бұл очерктегі кейіпкерлерді үлгі тұтатын өнегелі образ ретінде бейнелеп, нәзікжандылардың әйел-ана ретіндегі міндеттерін христиандық тұрғыдан көрсетеді. Биң Шин осы үш кейіпкердің үш түрлі тағдырын баяндай отырып, өзінің Жапонияда тұрғанда қиыншылық көрген кезін, өзінің сол кезеңдегі образын жасырын түрде беруге тырысты. Кейіпкерлердің көптеген қиындықтарға қарамастан мойымай,

керісінше, осы қиындықтар арқылы қалыптасқан төзімділік, оптимизм, жақын адамдарға ғана емес, қасындағы әрбір адамға мейірімді болу секілді қасиеттерді Биң Шин өзіне, сонымен қатар басқа адамдарға, оқырмандарға үйретуге тырысты.

Оның бірнеше очерктері қарапайым қытай қыздарына арналған. Білімі жоқ шаруа әйелі «Чжан келін» очеркінің кейіпкері болып табылады. Алдыңғы кейіпкерлерге қарағанда, ол өзінің өміріндегі қиыншылықтарды қан төккен соғысқа баламайды. Оның күйеуі әскерде жүрсе де және кез-келген уақытта ол күйеуі туралы жаман хабар алатынын білсе де, ол өзінің күндегі ауыр еңбегін жалғастыра береді. Басқа мыңдаған шаруа әйелдері секілді, ол өзінің жағдайына үйреніп қалған: көп жылдар бойы Қытайда ішкі соғыс жалғасып келеді. Чжан келін әртүрлі қытай әскери тобының билік үшін күресі мен Жапония мен Қытай арасындағы соғыстың еш айырмашылығын көрмейді.

Биң Шин кейіпкері – тағдыры миллиондаған құқықсыз шаруа әйелдеріне ұқсайтын қарапайым шаруа әйелі. Биң Шин бұл шығармада шаруа әйелдерінің құқықсыз жағдайларын айтып, теңдік орнатқысы келді. Алайда оның әңгімелері ауылдағы әйелдердің шарасыздығы мен олардың кемтар өміріне деген аяныш сезімін ғана туғызды. Биң Шин: «Оны күйеуінің отбасына он екі жасында жіберіп, күтуші болуға бұйырды, болашақ енесінің балаларын күтті. Енесі оны жиі ұратын. Қазір Чжан келіннің жасы жиырма бес-те, алайда ол жасынан үлкен көрінеді, себебі ол барлық күнін егістікте өткізеді. Бұндай жағдай барлық шаруа әйелдерінің басынан өтеді. Алайда оны өзгертуге, теңдік орнатуға шарасызбыз... өте өкінішті» (Бин Синь, 1923: 22).

Алайда Биң Шиннің туындылары да сынға ұшырады. 1933 жылы өзінің «Қытайдағы жаңа әдебиет қозғалысының тарихы» («中国新文学运动史») атты кітабында Ван Чжэфу (王哲甫) Биң Шиннің туындылары «алға жылжып бара жатқан қоғам үшін ескі», ол тек қана «әйел жазушысы» деп сипаттаған болатын. (Черкасский, 1937: 125) Сыншының негізгі айтқан ойы – оның туындылары отбасы мен мектеп өмірінің шегінен шықпайды, сонымен қатар әйел мен еркек арасындағы қарым-қатынасқа аз көңіл бөлінген. Автор Биң Шинді жеңіл тақырыпқа қалам тербейтін және лирикалық стильде ғана жазатын, әйел тақырыбына (әйелдер, аналар, балалар) ғана көңіл бөлетін «әйел жазушысы» екенін көрсетті. Автор Биң Шинді сынамайды, тек оның шығармашылығында өмірдегі

оқиғаларға деген әлеуметтік сыншылдық пен терең әлеуметтік мән жетіспейтіндігін айтады.

1930 жылы Хуан Ин (黄英) «Қазіргі заман қытай жазушылары» (现代中国女作家, Шанхай, 1930) атты кітабында Биң Шин әйел жазушыларының қатарына жатқызды. Хуан Ин: «Ол еш күмәнсіз, жаңа әдебиет қозғалысындағы ең беделді, әдеттегі әйел жазушы-ақындардың бір тұлғасы..., алайда, оның бар білетіні: а) Ана махаббаты; б) Теңіз; в) Балалық шақ естеліктері», – деп жазды. (Хуан Инь, 1930: 225) Хуан Иннің ойынша, алға қарай дамып келе жатқан әлеуметтік үрдістердің аясында, 4 мамыр қозғалысының толқынында, Биң Шиннің шығармашылығы орынсыз болып көрінеді: «...Ол адамгершілікке жақындамады, әлеуметтік мәселелерді де терең зерттей алмады; Ол тек өзінің әлеміне қатысты ғана нәрселерге идеалистік тұрғыдан қарайды». Хуан Ин Биң Шинді басы артық жұмбақ нәрселерге бет бұрғаны үшін, басты кейіпкерлердің бәрі әлеуметтік мәселелермен соқтығысып қалудан қашып, «ана махаббатынан» баспана іздегені үшін, оның «жалпы махаббат» философиясының пайдасыздығы үшін сынға алады. Әдебиет тарихы үшін мына дерек есте қалды: Хуан Ин Биң Шинді декаденттік әдебиет, яғни бұрынғы әдебиеттің реңктерін жасағаны үшін кінәлайды. «Ол махаббат туралы жазғанда – жұмбақ; теңіз туралы жазғанда – идеалистік, ал балалар туралы жазғанда – көркем әрі романтикалық болып табылады. Ол әлемдегі әрбір аспект туралы осылай жазады және бұл оның қазіргі қоғамға енжар көзқараспен қарайтынын көрсетеді» (Хуан Инь, 1930: 270).

1934 жылы Мао Дунь де Биң Шиннің әңгімелерінен осыған ұқсас «қателіктерді» іздеуге тырысты. Ол Биң Шинде «шынайылық» дәріптелгендіктен, «қарны аш» адам өзінің еңбектерінен тыныштық таба алмайды деп есептеген. Биң Шин қашқысы келген «шындық» – «өмірлік вакуум» және оның қашуының бұл тәсілі – «ана жамылғысының астындағы махаббаттың астында жауыннан тығылу» секілді.

Биң Шиннің «Мәселелер әңгімелері» (вэнь-ти сяошо, 问题小说) өздері шеше алмайтын әлсіз адамдардың күмәнға толы істері мен проблемаларын көрсетеді. Хуан Ин секілді, Мао Дунь де Биң Шинді мистикаға бой ұрып, терең әлеуметтік мағынаның жетіспеушілігі үшін сынға алады.

Шынымен де, Биң Шин өзінің шығармаларында көбінесе маңызды сұрақтарды алға қойғанмен, оларға жауап бермей, оқырманның

өзіне таңдау жасауға береді. Осындай туындыларға оның «Екі отбасы» әңгімесі жатады. Бұл әңгімеде екі отбасының өмірі арқылы қоғамның өтпелі жағдайы бейнеленеді. Әрбір адам да, бүтін отбасы да жаңа заманның ағымын қабылдап, бірақ соның өзінде дәстүрлі отбасы құндылықтарын сақтап қалады.

Биң Шин туындыларындағы құндылықтар

Биң Шиннің бүкіл шығармашылығы барысында жылдар бойы оның өмірге және әдебиетке деген көзқарасы өзгермей, бұрын қандай болса сол күйінде қала берді. «Жұлдыздар» журналының бас редакторы: «Биң Шиннің шығармаларын оқығанда жаздың ыстық күнінде салқындықты сезінгендей күйге енесің», «шөл далада... оазиспен келе жатып, Хун Вэйхэ дереккөзін тауып алғандағы сезім», – деп бекер жазбаған (Черкасский, 1964: 159). Биң Шин өзінің сол кездегі туындыларын жанды әрі жарқын деп суреттеді, өзінің еңбектерін қарапайым кішкентай гүлдерге теңесе, өзін гүл сатушысы ретінде санаған.

Биң Шин өзінің туындыларында XX ғасырдың барлық өзгерістерін сипаттаған жазушы, ол әрқашан уақытпен байланысын үзбей, 75 жыл бойы жазып келген. Оның жазушылық мансабы қытай әдебиеті дамуының айқын куәсі болды, ал өзі әдебиетті жаңғыртудың белсенді жақтаушыларының бірі болып табылған. Одан басқа, Биң Шин – танымал балалар жазушысы, ол аудармашы, прозаик және ақын ретінде өте танымал тұлға.

Баранов өзінің кітабында: «Биң Шин шығармашылығында өмір, балалық шақ туралы толғаныстар жүйесімен қатар қаһармандық рух, өмір мен өлімнің бетпе-бет келіп, тайталасқан сәттерінің шындықтары да кең көрініс тапқан. Мұндай сәттерде адам жанының асыл қасиеттері, оның ойы мен сезімінің кіршіксіз шынайылығы барынша анық, нақты ашылады. Биң Шиннің туындылары таза, жарқын, оны оқығаннан кейін жан дүниені тазарып, басқа бір пәк әлемге аяқ басасың» деп жазушының шығармасына жоғары баға берген болатын. (Баранов, 1934: 210) Расымен де, ол өз шығармаларында кіршіксіз бала әлемін әрқашан мадақтап, оқырмандарды сұлулық пен ақылдың артынан жүгірмей, ең бастысы, мейірімділік, нәзіктік және тазалыққа

үндеген үлкен құрметке лайық керемет ақындардың бірі.

Проза жазудан басқа, Биң Шин үнді ақыны Рабиндранат Тагордың (1861-1941) және басқа да шетел ақын-жазушыларының поэмалары мен туындыларын қытай тіліне аударған. «Ол үнді жазушысы Рабиндранат Тагордың “Құстар” жинағын және Сирия жазушысы Кайро Жибраның (Kaupo.GYBRAN) “Пайғамбар” атты шығармасын қытайшаға аударған». (Абдырақын, 2013: 88) 1995 жылы Бин Синь Ливан Республикасының президенті қол қойған Халықаралық «Қарлы қарағай» белгісіне ие болды».

Оның әдебиеттегі еңбектері бірнеше тілге аударылып, шетел оқырмандарының жүрегінен орын тапты.

2004 жылы Фуцзян өлкесінің оңтүстігінде Биң Шинге арналған мұражай үйі ашылды. Оның шығармашылығы 8 мыңнан аса еңбекті қамтиды.

Оның туындылары ғасырдың басында үлкен танымалдыққа ие болды, ол кезде ерлер әдебиеті басым болғанмен, Биң Шин қазіргі таңға дейін XX ғасырда ең өндіріп жазған, ең көп оқылған қытай жазушыларының бірі болып табылады.

Қорытынды

Биң Шин өз өлеңдері арқылы поэзияға көркем суреттер мен шынайы образдарды көптеп әкелді. Қаламгердің әсіресе балаларға арналған шығармалары тосын идеяларымен де, көркемдік құндылығымен де ерекше. Ақынның шығармашылық лабораториясына зер салу – оның замана шындығын қандай деңгейде көрсете алғандығын, сол жолдағы шеберлігін сараптауға жетелейді. Ақын өлеңдері өзі өмір сүрген дәуірдің шындығымен байланысып жатыр.

Биң Шиннің «Өмірім 80 жастан басталады» деген әйгілі сөзі бар. 80 жасқа келудің өзі-ақ – өмірдің бір кереметі, ал Биң Шин оны әдеби өмірінің басталу нүктесі етіп отыр. Өмірінің соңғы кезеңінде Биң Шиннің жазу шеберлігі әбден кемеліне келген, ешқандай жөндеусіз-ақ табиғаттың өзі бергендей құйыла кететін. Бұл мезгілдегі Биң Шин шығармалары күшті қоғамдық жауапкершілікке ие болып, оның шығармашылық кезеңінің бастапқы тұсындағы «сүйіспеншілік философиясының» жауһарын аша түскен еді.

Әдебиеттер

- Сорокин В.Ф. Се Бин-Синь // Краткая литературная энциклопедия: в 9 т. – М.: Сов. энцикл. – 1971. – Т. 6. – С. 711.
 Китайская классическая литература: библиогр. указ. рус. переводов и критич. лит. на рус. яз. / Всесоюз. гос. б-ка иностр. лит.; [сост. И.К. Глаголева; вступ. ст. В.Ф. Сорокина]. – М.: ВГБИЛ, 1986. – 324 с.
 Проблемы литератур Дальнего Востока. Том 2. – Санкт-Петербург, 2012 ж.
 Бин Синь. Звезды. – Шанхаской издание, 1923.
 Черкасский Л.Е. Китайская поэзия военных лет. 1937-1949. – М., 1980.
 Хуан Ин (黄英) Қазіргі заман қытай жазушылары. (现代中国女作家, Шанхай, 1930)
 Абдырақын Н. Жаңа заман қытай әдебиеті. – Алматы: Қазақ университеті, 2013 ж.
 Дождливая аллея: китайская лирика 20-30-х годов [сб. стихов] / Л. Бань-нун и др.; пер. с кит., авт. предисл. Л. Черкасский. – М.: Наука, 1969. – 199 с.
 Баранов И.Г. Современная китайская художественная литература. – Харбин, 1934.
 Бин Синь. Разговоры о искусстве. – Китайское издание, 1991.
 Взаимосвязи литератур Востока и Запада: сб. ст. / Акад. наук СССР, Ин-т мировой лит. им. А.М. Горького. – М.: Наука, 1961. – 250 с.
 Черкасский Л.Е. О поэзии «4 мая» // Иностранная литература. – 1964. – №5.

References

- Abdyrakyn N. (2013) Jana zaman Kytai adebiety, Almaty: Kazakh universitety, 2013.
 Baranov I.G. (1934) Sovremennaya Kitaiskaya hudojestvennaya literatura, Harbin 1934.
 Bing Xin. (1923) Stars. Shanghai: Shangwu Yingshuguan. 1923.
 Bing Xin: talk with the art of literary criticism edited Xinyuby Ha Ruo Hui Zhu. Chinese edition. 1991.
 Cherkasskii L.E. (1964) O poezii «4 maya» // «Inostrannaya literatura». 1964. №5.
 Cherkasskii L.E. (1980) Kitaiskaya poeziya voennyh let. 1937-1949. M., 1980.
 Dojdlivaya alleya: kitaiskaya lirika 20-30-x godov: [sb. stihov] L. Bannun[I dr.]; per. s kit., avt. predisl. L. Cherkasskii. M.: Nauka, 1969. 199 s.
 Huan Yin (黄英) (1930) Kazirgi zaman Kitai jazushylary (现代中国女作家, Шанхай, 1930)
 Kitaiskaya klassicheskaya literatura: bibliogr. ukaz. rus. perevodov i kritich. lit. na rus. yaz. (1986) Vsesouyus. gos. b-ka inostr. lit.; [sost. I.K. Glagoleva; vstup. st. V.F. Sorokina]. M.: VGBIL, 1986. 324 s.
 Problemy literature Dalnogo Vostoka. (2012) Том 2. Sankt-Peterburg, 2012.
 Sorokin V.F. (1971) Se Bin Xin. Kratkaya literaturnaya enciklopediya: v 9 t. M.: Cov. encikl. 1971. T. 6. C. 711.
 Vzaimosvyaz literatur Vostoka I Zapada (1961) sb. st. Akad. nauk SSSR, In-t mirovoi lit. im. A.M. Gorkogo. M.: Nauka, 1961. 250 s.